

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**

**Φραγκούδη 11 & Αλεξ.
Πάντου, 101 63 Καλλιθέα**

Τηλ. 210 9098600-1

**Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ./ΚΠ
103936/30-06-2015 10:38:37**

Φ2

Αθήνα, 15-6-2015

Α. Π 376

ΠΡΟΣ: Όπως ο Πίνακας Αποδεκτών

ΚΟΙΝ: 1) Γραφείο κ. Πρωθυπουργού

2) Γραφεία κ.κ Υπουργών

3) Γενικό Γραμματέα για την Καταπολέμηση

Της Διαφθοράς

**ΘΕΜΑ: Εγκύκλιος-Οδηγία για τη σωστή, κατά νόμο, λειτουργία των
ελεγκτικών μηχανισμών κατά της οικονομικής εγκληματικότητας και της
διαφθοράς**

Έχοντας υπόψη:

1) Τη με αριθ. Υ26/6-2-2015 (ΦΕΚ 212 Β') Απόφαση του πρωθυπουργού

2) Το με αριθ. Π.Δ

3) Το άρθρ. 12 ν. 4320/2015 (ΦΕΚ 29^Α)

4) Τα άρθρ. 235, 236, 159, 159^Α του Π.Κ

Όπως ρητά ορίζεται στο άρθρ. 12 § 1 εδ. β του ν. 4320/2015 (ΦΕΚ 29^Α) ο αρμόδιος για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος Υπουργός Επικρατείας «ασκεί τον επιχειρησιακό έλεγχο της οικονομικής Αστυνομίας, του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, των Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου των Υπουργείων, του Σώματος Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας και συντονίζει και εποπτεύει τη δράση τους, καθορίζει τις προτεραιότητες των ελεγκτικών τους δράσεων και τους αναθέτει τη διενέργεια συντονισμένων ή επιμέρους ελέγχων και διορίζει από κοινού με τους συναρμόδιους Υπουργούς και τον Ειδικό Γραμματέα του Σ.Δ.Ο.Ε και τους επικεφαλής των Υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο αυτό».

Παρά την επαρκή σαφήνεια των παραπάνω διατάξεων, ορισμένοι ελεγκτικοί μηχανισμοί συνεχίζουν να ενεργούν όπως ενεργούσαν πριν από την ισχύ του προαναφερθέντος νόμου και ως εκ τούτου κρίνεται αναγκαίο να περιγραφεί το νομικό πλαίσιο όπως ήδη ισχύει, να επισημανθούν οι διαφορές από το προϊσχύσαν και να ορισθούν οι απορρέουσες εκ του νόμου υποχρεώσεις των ελεγκτικών μηχανισμών και ο τρόπος με τον οποίο αυτοί οφείλουν πλέον να ενεργούν στις περιπτώσεις ελέγχων για τυχόν διαπραχθέντα οικονομικά εγκλήματα ή εγκλήματα διαφθοράς.

Οι Υπηρεσίες Εσωτερικών Ελέγχων έχουν από τη φύση τους το καθήκον να συλλέγουν πληροφορίες και ν' ασκούν ελέγχους εντός της Υπηρεσίας τους ώστε να προλαμβάνονται, να εντοπίζονται και ν' αντιμετωπίζονται με τον προσήκοντα, κατά περίπτωση, τρόπο φαινόμενα διαφθοράς. Είναι αυτονόητο, ότι ο έλεγχος ενδεχόμενων φαινομένων διαφθοράς δεν αφορά μόνο το κατώτερο υπαλληλικό προσωπικό μιας Υπηρεσίας αλλά την ηγεσία κάθε Υπηρεσίας, του Υπουργού συμπεριλαμβανομένου.

Ατυχώς, η σύσταση των προαναφερθέντων ελεγκτικών μηχανισμών δεν συνοδεύθηκε με αλλαγή του γενικότερου νομικού πλαισίου, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατός στην πράξη ο ουσιαστικός έλεγχος και να έχει πραγματικό νόημα η ύπαρξη των ελεγκτικών μηχανισμών.

Από τη στιγμή που την παραγγελία ελέγχου την έδιναν στους μηχανισμούς οι ιεραρχικά προϊστάμενοι, ο ρόλος των μηχανισμών είχε στις περισσότερες περιπτώσεις υπονομευθεί και αυτοί αποτελούσαν πλέον «χάρτινους δράκους» κατά της διαφθοράς.

Η πρώτη ουσιαστική αλλαγή στο ευρύτερο νομικό πλαίσιο επήλθε με τις προσθήκες και τροποποιήσεις που έγιναν με τους νόμους 4139/2013 και 4251/2014 στο άρθρο 235 του Ποινικού Κώδικα, όπου στην παρ. 4 προβλέπεται ότι οι «Προϊστάμενοι Υπηρεσιών ή Επιθεωρητές ή πρόσωπα που έχουν την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε υπηρεσίες του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων που απαριθμούνται στο άρθρ. 263^Α «τιμωρούνται με φυλάκιση», αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν από αμέλεια, κατά παράβαση συγκεκριμένου υπηρεσιακού καθήκοντος, δεν απέτρεψαν πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές τους ή υπόκειται στον έλεγχό τους από την τέλεση πράξης των προηγούμενων παραγράφων».

Η αλλαγή αυτή είναι ουσιαστική, διότι για πρώτη φορά η διαφθορά δεν αντιμετωπίζεται μόνο σε ατομικό, αλλά και σε θεσμικό επίπεδο, δηλαδή και ως πρόβλημα της υπηρεσίας στην οποία εκδηλώνονται τέτοια φαινόμενα. Για τον λόγο

αυτό οι προϊστάμενοι των αναφερόμενων στον νόμο υπηρεσιών οφείλουν, πρωτίστως για λόγους αυτοπροστασίας τους, στους κανονισμούς ή οργανισμούς λειτουργίας των υπηρεσιών τους να λάβουν ειδικότερα μέτρα για την αντιμετώπιση φαινομένων δεκασμού των υπαλλήλων της υπηρεσίας τους, διαφορετικά ενδέχεται να είναι και οι ίδιοι υπόλογοι ποινικά σύμφωνα με την προαναφερθείσα διάταξη, όταν έρχονται στο φως πράξεις χρηματισμού των υφισταμένων τους.

Η δευτέρα ουσιαστική μεταβολή του υφιστάμενου νομικού πλαισίου επήλθε με τον ν. 4320/2015 και ειδικότερα με τις ρυθμίσεις του άρθ. 12, όπως παραπάνω λεπτομερώς παρατέθηκαν.

Με βάση τα προαναφερθέντα συνάγονται τα εξής:

Ο Υπουργός Επικρατείας ασκεί εφεξής κατ' αποκλειστικότητα τον επιχειρησιακό έλεγχο όλων των προαναφερθέντων ελεγκτικών μηχανισμών. Τούτο σημαίνει, ότι είναι εκ του νόμου μόνος αρμόδιος να δίνει σχετικές εντολές ελέγχου, να ενημερώνεται για κάθε ενέργεια των ελεγκτών, να συντονίζει τη δράση τους κ.λ.π.

Στην αντίθετη εκδοχή, αν δηλαδή ήθελε γίνει δεκτό ότι την εντολή ελέγχου δίνει ο Υπουργός στον οποίο υπάγεται διοικητικά ο ελεγκτικός μηχανισμός ή άλλος Υπηρεσιακός παράγοντας του ιδίου Υπουργείου, τότε:

- Δεν θα υπάρχει δυνατότητα συντονισμού με τους ελεγκτικούς μηχανισμούς άλλων Υπουργείων και
- Θα υπάρχει σύμπτωση μεταξύ ελέγχοντος και ελεγχόμενου, πράγμα από νομική και επιχειρησιακή άποψη απαράδεκτο και αλυσιτελές, αφού παρέχει ελάχιστα εχέγγυα διαφάνειας και αντικειμενικότητας.

Κατά συνέπεια οι ελεγκτικοί μηχανισμοί οφείλουν εφεξής να εκτελούν ελέγχους σχετιζόμενους με θέματα διαφθοράς μόνο μετά από σχετική εντολή και μόνο υπό την εποπτεία και την καθοδήγηση του αρμόδιου Υπουργού Επικρατείας. Ειδικά στις περιπτώσεις που οι έλεγχοι διενεργούνται από το Σ.Δ.Ο.Ε ή την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Αστυνομίας (μηχανισμοί που έχουν αρμοδιότητα ελέγχου σε όλο τον δημόσιο τομέα, δηλαδή και εκτός των Υπουργείων στα οποία διοικητικά υπάγονται) αρμόδιος για τον χειρισμό της όλης υπόθεσης είναι αποκλειστικά και μόνο ο Υπουργός Επικρατείας, στη διακριτική ευχέρεια του οποίου ανήκει και η απόφαση για το αν πρέπει να γίνει ενημέρωση άλλου Υπουργού, αναφορικά με τη διενεργούμενη έρευνα.

Αυτονόητο τυγχάνει, ότι δεν απαιτείται εντολή του Υπουργού Επικρατείας, οσάκις οι ελεγκτικοί μηχανισμοί εκτελούν Εισαγγελικές Παραγγελίες.

Η πιστή τήρηση των διαδικασιών, όπως παραπάνω λεπτομερώς περιγράφονται, αποτελεί αναγκαίο όρο, προκειμένου να υπάρξει πραγματική, ουσιαστική και αποτελεσματική αντιμετώπιση των προαναφερθέντων εγκληματικών φαινομένων, για τις περιπτώσεις ενδεχόμενων πράξεων διαφθοράς, ιδίως δε για να αποκλειστεί το απαράδεκτο φαινόμενο της διοικητικής ταύτισης ελεγκτή και ελεγχόμενου.

Οσάκις κάποιος ελεγκτικός μηχανισμός γίνεται αποδέκτης πληροφορίας ή καταγγελίας για ενδεχόμενο κρούσμα διαφθοράς, οφείλει να ενημερώνει άμεσα και χωρίς να προβεί σε άλλη ενέργεια τον αρμόδιο Υπουργό Επικρατείας, προκειμένου

αυτός να ασκήσει τις από το νόμο αρμοδιότητές του και ειδικότερα την εντολή ελέγχου, την ανάθεση του ελέγχου σε έναν ή περισσότερους φορείς κ.λπ.

Στις περιπτώσεις των τακτικών ελέγχων δεν απαιτείται προηγούμενη ενημέρωση του αρμόδιου Υπουργού Επικρατείας, στον οποίο θα γνωστοποιούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ε. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ

Ακριβές αντίγραφο

Η Διευθύντρια του Γραφείου

